

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2019

8. volební období

Z Á P I S

ze 3. schůze

*podvýboru pro ochranu přírody a krajiny,
která se konala dne 12. září 2019 od 13:30 hodin*

v budově Poslanecké sněmovny, Sněmovní 1, 118 26 Praha 1
místnost č. 49

PŘÍTOMNI: posl. Bc. Ondřej Babka, posl. Ing. Dana Balcarová, posl. Mgr. Jan Čížinský, posl. Mgr. Radek Holomčík, posl. Ing. Marie Pěňčíková a posl. RNDr. Jan Zahradník

OMLUVENI: posl. JUDr. Jan Chvojka

HOSTÉ: Ing. Jan Šíma, ředitel odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP
Markéta Rejtharová, zakladatelka iniciativy „Za živou krajinu“
Mgr. Robert Plicka, PLICKA a PARTNERS, advokátní kancelář, s. r. o.
Ing. et Ing. Jiří Janota, Ph. D., sekce lesního hospodářství MZe
Radek Podhorecký, člen ekologické komise ČMMJ

Program jednání:

1. Zahájení a schválení programu schůze
2. Ochrana včel – diskuze o způsobu dalšího projednávání v podvýboru
3. Ochrana srnčat při sečení a sklizních – výzva MZe k vypsání dotačního programu na podporu nákupů dronů s termovizí
4. Ochrana ptactva před kolizí s bariérami v krajině
5. Různé

Schůzi podvýboru v zahájil ve 13:30 hodin předseda podvýboru, posl. Mgr. Jan Čížinský a přivítal nového člena podvýboru, posl. Bc. Ondřeje Babku.

Bod 1. Zahájení a schválení programu schůze

V úvodu seznámil předseda podvýboru jeho členy s návrhem programu 3. schůze a dotázal se, zda s jeho zněním všichni přítomní souhlasí.

Hlasování o programu schůze:

Hlasování č. 1: Pro 3   Proti 0   Zdržel 0

Bod 2. Ochrana včel – diskuze o způsobu dalšího projednávání v podvýboru

Předseda podvýboru, posl. Mgr. Jan Čížinský uvedl druhý bod programu a požádal posl. Mgr. Radka Holomčíka, aby přítomné seznámil se situací v této oblasti. Zmínil, že členské státy Evropské unie se z velké většiny usnesli na zákazu používání tří z pěti neonicotinoidních pesticidů a informoval, že posl. Mgr. Radek Holomčík načel pozměňovací návrh v rámci zákona o rostlinolékařské péči.

Posl. Mgr. Radek Holomčík se ujal slova a přítomné seznámil s důvodem podání svého pozměňovacího návrhu. Uvedl, že v zásadě se jedná o zavedení digitalizované povinnosti ohlásit aplikaci prostředků rostlinolékařské péče nebezpečných včelám na zemědělských plochách a to prostřednictvím veřejného registru půdy LPIS. Tato povinnost by se vztahovala na zemědělce a odborné uživatele zemědělských ploch a měla by sloužit k ochraně včel v okruhu 5 kilometrů před škodlivými účinky aplikovaných prostředků.

V současné době mají zemědělci a odborní uživatelé půdy povinnost hlásit aplikaci těchto látek na pozemcích přímo majitelům včelínů v okruhu 5 kilometrů, což se v praxi setkává s odmítavým postojem včelařů. Důvodem je skutečnost, že tímto způsobem se zveřejňují umístění jejich včelínů. Na straně zemědělců vytváří tato dosavadní praxe zvýšenou administrativní zátěž a vynaložené náklady. Z tohoto důvodu je nyní navrhována technická změna ohlašovací povinnosti, která by měla vyjít vstříc oběma stranám.

Zmínil, že k tématu ochrany včel a legislativního rámce této problematiky existuje celá řada mnohdy protichůdných návrhů. Z tohoto důvodu navrhl na první pololetí roku 2020 svolání sérií tří akcí, které by byly věnovány ochraně včel a přirozené biodiverzity prostředí, v němž včely žijí.

První akce by byla věnována otázce, co včelám prospívá a jaké jsou možnosti technické podpory v jejich prospěch z pohledu odborníků a chovatelů včel. Otevřena by byla též diskuze o tom, jakým způsobem může podpořit ochranu včelstev zákonodárny sbor Poslanecké sněmovny PČR.

Cílem druhého setkání by byla identifikace špatných rozhodnutí a snaha o jejich nápravu.

Konečným výstupem by bylo svolání kulatého stolu, ze kterého by vzešel srozumitelný a jasně daný program na podporu včel a přirozené biodiverzity prostředí, v němž tyto zvířata v současné době žijí. Z této akce by také vzešli návrhy pro orgány moci výkonné, které jsou kompetentní tuto věc řešit.

Předseda podvýboru, posl. Mgr. Jan Čížinský navrhl ke zvážení diskuzi témat z prvních dvou setkání elektronickou formou, tedy prostřednictvím e-mailu, s tím, že kulatý stůl k této problematice by byl svolán v měsíci únoru nebo březnu roku 2020. Zde by byly prodiskutovány návrhy vzešlé prostřednictvím elektronické komunikace. Výsledkem by byla specifikace návrhů usnesení, která by následně projednal výbor pro životní prostředí PS PČR.

Posl. Ing. Dana Balcarová vyslovila návrhu podporu a zmínila, že prostřednictvím veřejně dostupných komunikačních prostředků by se do procesu mohla zapojila i široká veřejnost, čímž by se poslancům dostalo zpětné vazby.

Předseda podvýboru, posl. Mgr. Jan Čížinský ukončil druhý bod a přítomné informoval, že ověřovatelem schůze podvýboru byl navržen posl. Bc. Ondřej Babka o čemž nechal hlasovat.

Bod 3. Ochrana srnčat při sečení a sklizních – výzva MZe k vypsání dotačního programu na podporu nákupů dronů s termovizí.

Předseda podvýboru, posl. Mgr. Jan Čížinský uvedl třetí bod jednání a uvítal přítomné hosty. Ve stručnosti popsal dosavadní vývoj v řešení této problematiky. Zmínil konání kulatého stolu na ochranu srnčat, který pořádal místopředseda výboru pro životní prostředí, posl. RNDr. Jan Zahradník pod záštitou ministra zemědělství Ing. Miroslava Tomana, CSc., předsedy zemědělského výboru Ing. Jaroslava Faltýnka a předsedy podvýboru pro ochranu přírody a krajiny Mgr. Jana Čížinského. Z tohoto setkání vyplynulo, že v současné době se jeví jako nejlepší způsob ochrany srnčat a ostatní drobné zvěře užívání dronů s termovizí, které dokáží zachytit a lokalizovat mláďata zalehlá v travním porostu.

Informoval přítomné, že paní PhDr. Pavla Benetová, Ph.D., koordinátorka kampaně „Stop sečení srnčat“ navrhla text usnesení, kterým výbor pro životní prostředí PS PČR vyzývá Ministerstvo životního prostředí ČR k vypsání dotačního programu na drony s termovizí. Uvedl, že s textem zmíněného usnesení souhlasí a k tomuto bodu otevřel rozpravu.

Ke slovu se přihlásil pan Radek Podhorecký, člen ekologické komise ČMMJ a Okresní myslivecké rady OMS ČMMJ Příbram, z. s. Uvedl, že ochranou zvěře při senosečích se zabývají již dlouhodobě a vyslovil podporu užívání dronů s termovizí, které však zatím neměli příležitost vyzkoušet. Jako další účinnou metodu uvedl kombinované akusticko-světelné plašiče, které jsou instalovány na louku den před plánovanou sečí. Uvedl, že tyto plašiče vydávají zvuky podobající se nářku srnčete dáveného predátorem. Přístroj funguje v následujícím režimu – spustí se zvukový záznam a poté následuje 30 minutová pauza. Tato metoda nutí matky srny, aby své potomky odvedli mimo tento prostor.

Další účinnou metodou by mohl být posun termínu sečí po 15. červenci. Tato by se ale mohla setkat s nevolí zemědělců, a to z důvodu ztráty nutriční hodnoty pícnin a tím pádem i ztrát na výnosech z prodeje. Systém by v zásadě fungoval na dobrovolné registraci zemědělců do příslušného registru. V něm by si mohli vybrat méně produktivní travní porosty, které by byly sečeny až po 15. červenci, přičemž na stávajících travních porostech by hospodařili jako doposud. Ochrana zvěře na těchto stávajících travních porostech by byla zajištěna dostupnými prostředky, tedy instalací akusticko-světelných plašičů, procházení porostu těsně před sečí, nebo za pomoci dronů s termovizí.

Jako související uvedl snížení výměry půdních bloků a zmínil, že osobně vypracoval připomínky k některým dotačním titulům Ministerstva zemědělství ČR, které se věnují podpoře využití zemědělské půdy prostřednictvím M10 Agroenvironmentálně-klimatických opatření (AEKO). Součástí těchto opatření je i program „Pestré pole“, který navrhl pan Radek Podhorecký. Dále navrhl založení odváděcích kompenzačních ploch, které by zpestřily krajinu a poskytly bezpečný úkryt pro drobnou zvěř a čerstvě narozená mláďata.

Přítomným sdělil, že srnčí zvěř není třeba lovit za účelem snížení počtu jedinců. Jako důvod uvedl skutečnost, že srnčí zvěř se chová velmi teritoriálně, díky čemuž uvnitř společenství funguje takzvaná autoregulační brzda. To znamená, že v případě nárůstu počtu jedinců ve společenství nad únosnou míru, začnou zvířata pociťovat takzvaný vnitropopulační stress, díky kterému se automaticky přestanou množit. Poukázal tím na skutečnost, že pokud se srnčí přestane lovit, nebude se tento druh dále rozmnožovat. Zmíněné pravidlo ovšem neplatí pro

zvěř jelení či dančí. Vyzval poslance, aby na lesní zvěř nepohlíželi jako na škůdce a narušitele životního prostředí, ale jako na přirozenou součást ekosystému.

V souvislosti s probíhající kůrovcovou kalamitou poukázal na skutečnost, kdy není dáván dostatečný prostor k likvidaci pionýrských a přípravných dřevin a na donedávna bezmyšlenkovité kácení břízových a osikových stromů na úkor smrků. Poukázal také na skutečnost, že zvěř jak na bříze, tak na osice vůbec neškodí. Jako nápravu vzniklé situace navrhl zadržování vody v krajině a vysázení melioračních a zpevňujících dřevin. Na závěr vyslovil přesvědčení, že současné změny zákona o myslivosti považuje za příliš radikální a nekoncepční.

Slovo si vzal posl. RNDr. Jan Zahradník a v reakci na předešlé sdělil, že by bylo dobré, aby se novela lesního zákona schválila tak, jak je navržena, kromě pozměňovacího návrhu, jenž zasahuje do zákona o myslivosti a který ukládá odstřel březích srn a jejich mláďat. Tímto poukázal na paradox skutečnosti, kdy na jedné straně se na půdě Poslanecké sněmovny jedná o záchraně srnčat před posekáním, a na straně druhé jsou zde navrhovány novely zákona, díky nimž tato snaha pozbývá na významu. Ve zkratce jde o to, že nikdo nemůže chtít po zemědělci, aby chránili srnčata zalehlá na loukách před sekačkou, když je za pár měsíců budou muset jít zastřelit. Na závěr vyslovil podporu návrhu na vypsání dotačního programu na drony s termovizí.

Místopředseda podvýboru, posl. Mgr. Jan Čížinský se dotázal, zda by se zmínka o posunu termínu senosečí po 15. červenci měla zapracovat do připravovaného usnesení podvýboru.

K tomuto se souhlasně vyjádřil člen ekologické komise ČMMJ a Okresní myslivecké rady OMS ČMMJ Příbram, z. s., pan Radek Podhorecký a v této souvislosti zmínil v minulosti realizované posuny sečí z důvodu ochrany Chrástala polního. Přítomné informoval, že tento způsob spolehlivě chrání všechny živočichy, kteří by jinak v průběhu sečení zemřeli. Vyzval poslance a všechny představitele státu, aby k řešení nastalých problémů v přírodě přistupovali citlivě a v souvislostech. Poukázal na skutečnost, že pozměňovací návrhy některých poslanců jsou zkosnatělé a jejich případné uvedení do praxe bude mít katastrofální následky.

Pro příklad zmínil vyhlášku č. 491/2002 Sb., (Vyhláška o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd) která nastavila nesprávné parametry počtu kusů zvěře na jednotku plochy a některým druhům zvěře odepřela právní nárok žít na vyhláškou určeném území.

Výsledkem tohoto nesmyslného nařízení bylo, že všichni se snažili přijít na způsob, jak tyto nastavené parametry splnit. Upozornil na skutečnost, že v důsledku nesmyslně nastavených parametrů chybí vůle tyto dodržovat. Jako příklad uvedl vyhláškou nařízený nulový stav jelení zvěře v honitbě, kde v současné době žije 10 kusů této zvěře. To znamená, že dle vyhlášky je zde populace přemnožena desetinásobně. Dodal, že v této lokalitě žije jelení zvěř již 60 let, čímž poukázal na absurditu nařízení.

Posl. Radek Holomčik se vrátil k usnesení podvýboru, do nějž navrhl zapracovat požadavek na úpravu rázu krajiny tak, aby březí srny našly bezpečný úkryt pro své potomky.

K tomuto proběhla krátká rozprava.

Slovo si vzal pan Ing. et Ing. Jiří Janota, Ph. D. ze sekce lesního hospodářství Ministerstva zemědělství ČR. Zmínil, že dne 4. září 2019 proběhlo jednání zemědělského výboru Poslanecké sněmovny PČR, kde MZe informovalo o úpravě aplikace LPIS, která usnadňuje možnosti zemědělců ohlásit majitelům honiteb termíny plánovaných sečí.

Posl. Marie Pěničková se dotázala, zda má MZe procentuální přehled o tom, kolik zemědělců se hlásí do již spuštěného portálu „Senoseč.cz“ a jaká je účast dobrovolníků jak ze strany Českomoravské myslivecké jednoty, tak ze strany veřejnosti.

Ing. et Ing. Jiří Janota, Ph. D. v odpovědi na tento dotaz uvedl, že portál „Senoseč.cz“ nemá na starost MZe, ale Ministerstvo životního prostředí ČR ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou. Jako kontaktní osobu v této záležitosti uvedl pana Ing. Jana Šímu, ředitele odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků Ministerstva životního prostředí ČR.

Slovo si vzal Ing. Jan Šíma, který sdělil, že odpověď na zmíněný dotaz nemá momentálně k dispozici. Přítomné informoval, že metodu posunu termínu seči nelze aplikovat na všech zemědělských plochách. Jako další varianty ochrany zvěře zmínil snížení rychlosti sekaček a časoprostorovou diverzifikaci zemědělských ploch, tedy zmenšení sečené plochy.

Předseda podvýboru, posl. Mgr. Jan Čížinský informoval, že v průběhu konání kulatého stolu na téma ochrany srnčat, který se uskutečnil v Poslanecké sněmovně, zaznělo, že portál „Senoseč.cz“ není úplně využíván. Poukázal na skutečnost, kdy vlivem náhlé změny počasí neproběhne sečení travního porostu a tudíž dobrovolníci, kteří přišli pomoci procházet travní porost čekají na místě zbytečně.

Pan Radek Podhorecký vyjádřil souhlas s metodami zmíněnými Ing. Janem Šímou. Dále se vyjádřil k portálu „Senoseč.cz“ jako k jedné z informačních cest, která je využívána dobrovolně, což ale neznamená, že ochrana živočichů se při sečení neprovádí.

Mgr. Robert Plicka informoval, že nejlepší cestou by bylo vypsání dotačního titulu jak na nákup dronů s termovizí, tak na služby v rámci kterých by probíhala správa v užívání této technologie. Zmínil, že ne každý zemědělec umí ovládat dron tak, aby bylo dosaženo požadovaného výsledku.

Proběhla krátká diskuze ke znění usnesení podvýboru. Podvýbor se usnesl na následujícím usnesení:

Po úvodním slovu předsedy podvýboru Mgr. Jana Čížinského a po proběhlé rozpravě

Podvýbor pro ochranu přírody a krajiny

- I. *doporučuje výboru pro životní prostředí Poslanecké sněmovny PČR, aby vyzval Ministerstvo zemědělství*
  - a) *k vypsání dotačního programu na podporu využití dronů s termovizí, sloužících k vyhledávání zalehlých srnčat a další drobné zvěře při sečení a sklizních,*
  - b) *v rámci přípravy Programu rozvoje venkova zohlednit potřebu ochrany zvěře při seči,*
- II. *pověřuje předsedu podvýboru, aby s tímto usnesením seznámil výbor pro životní prostředí.*

Hlasování o usnesení „Ochrana srnčat při sečení a sklizních“

Hlasování č. 3: Pro 5   Proti 0   Zdržel 0

Bod 4. Ochrana ptactva před kolizí s bariérami v krajině

Předseda podvýboru, posl. Mgr. Jan Čížinský uvedl čtvrtý bod programu a sdělil, že po absolvování série schůzek v rámci tohoto tématu vyplynulo, že z hlediska stavebních předpisů není žádná změna zapotřebí. Problém je v tom, že v současné době neexistuje univerzálně použitelný návod k posouzení rizikovosti dané stavby ve vztahu k ochraně ptactva. Informoval, že touto věcí se již zabývá Ministerstvo životního prostředí ČR, které zpracovalo metodické pokyny pro liniové stavby. Dále jsou ministerstvem vytvořeny pokyny ke stavbě konstrukcí sloupů elektrického vedení. Ucelená metodika v této věci by měla být hotova v roce 2020.

Slova se ujal Ing. Jan Šíma, ředitel odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP a uvedl, že ptactvo naráží do staveb ze dvou důvodů. Jedním z nich jsou zrcadlíci se plochy na budovách, protihlukových stěnách a zastávkách veřejné dopravy. Druhým je setkání ptactva s dráty elektrického vedení. Zde dochází k úhynu zásahem elektrického proudu, a u větších druhů, například u labutí, dochází ke zraněním v důsledku horších manévrovacích schopností těchto zvířat. Například za zhoršených klimatických podmínek, nebo v důsledku nadměrného hluku při oslavách nového roku. Sdělil, že Agentura ochrany přírody a krajiny ČR připravuje ve spolupráci s Českou společností ornitologickou metodiku, která by měla přispět k větší ochraně ptactva před střety s budovami.

Předseda podvýboru, posl. Mgr. Jan Čížinský navrhl přerušit projednávání tohoto bodu s tím, že téma by bylo znovu otevřeno v případě přicházejících signálů, že se situace v této věci nezlepšila, případně se změnila k horšímu. Proběhla krátká rozprava, po které předseda podvýboru ukončil projednávání tohoto bodu.

Bod 5. Různé

Ke slovu se přihlásila posl. Ing. Dana Balcarová a jako další bod jednání příštího podvýboru navrhla téma: výsadba stromů v městské zástavbě, k čemuž navrhla přizvat kompetentní osoby z řad odborné veřejnosti.

Další bod programu příští schůze navrhl předseda podvýboru, posl. Mgr. Jan Čížinský, a to, aby se podvýbor zabýval situací, kdy v menších obcích za Prahou dochází k ničení neohrazených soukromých pozemků bezohledným užíváním tříkolek, které jsou v těchto lokalitách využívány jako volnočasová aktivita. Zmínil, že v rámci tohoto problému se na poslance obrací hlavně starostové obcí a místní obyvatelé.

Předseda podvýboru, posl. Mgr. Jan Čížinský ukončil jednání podvýboru pro ochranu přírody a krajiny a poděkoval všem zúčastněným.

/Schůze podvýboru byla ukončena ve 14:30 hod./

Bc. Ondřej BABKA v.r.
ověřovatel

Mgr. Jan ČIŽINSKÝ v.r.
předseda podvýboru